

Szerkesztőiroda:
Csik-Szereda
Györgyjakab Márton
könyvkereskedése
hová
lap szellemi részét illető
közlemények,
előfizetési pénzek és hir-
detések küldendők.

CSIKI LAPOK

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt.
(Külföldre) 6 frt.
Félévre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.
Hirdetési díjak
a legolcsóbban számítottak
Bélyegdíjért külön minden
beiktatásnál 30 kr.
Nyilttéri cikkek
soronként 10 kr-ért közöl-
tetnek.

Felelős szerkesztő: **Dr. Bocskor Béla,**
FŐMUNKATÁRSÁK: **Nehechlid Lajos** Gyergyóban.

Kiadó- és laptulajdonos: **Györgyjakab Márton.**
Molnár Ákos a központban. **Vitos Mózes** Alcsikon.

Fülhívás előfizetésre.

A „CSIKI LAPOK“ VI. évfolyamának október—december havi 4-ik negyedére új előfizetést nyitunk eddigi feltételeink mellett:

Egészévre 8 korona (4 frt.)
Félévre 4 korona (2 frt.)
Negyedévre 2 korona (1 frt.)
Külföldre: 12 korona (6 frt.)

Ugyan ezen alkalommal tisztelettel felkérjük azokat, kik az előfizetési díjakkal hátrálékban vannak, hogy a hátrálékos összegeket kiadólivatalunkhoz (Györgyjakab Márton könyvkereskedése) beküldeni sziveskedjenek.

Előfizetéseket elfogad Csik-Szeredában Györgyjakab Márton, Gyergyó-Szentmiklóson Kricsa Péter ur.

Csik-Szereda, 1894. október hó.

A „Csiki Lapok“
szerkesztője és kiadója.

Internátusi segély-alap.

A csiksomlyói róm. kath. főgimnázium az utóbbi években rohamosan haladt a fejlődés útján, úgy, hogy ma már büszkén tekinthet rá az intézetet fenntartó róm. kath. státus s büszkén tekinthet rá Csikvármegye közönsége is, mint elsőrangú kultur-intézetére, mely az ország hasonrangú intézeteivel sok tekintetben előnyösen kiállja a versenyt.

A főgimnázium életképessége mellett különösen bizonyít azon körülmény, hogy növendékeinek létszáma évről-évre szaporodik s még az ország legtávolabb fekvő vidékeiről is felkeresik a tanulókat.

Ilyen körülmények között első sorban vármegyénk közönségének áll érdekében, hogy e közélettanodának minden irányban

való fejlődését előmozdítsa s pártoljon és támogasson úgy erkölcsileg, mint anyagilag minden olyan törekvést, mely e tanintézet magasabb színvonalra való emelését célozza.

Az intézet tanári kara, élén a derék igazgatóval, ujabban egy internátusi segély-alap megteremtését vette programjába, ezen üdvös terv által elakarván érni azt, hogy a főgimnázium látogatása a teljesen vagyontalan jógyekezetű növendékek részére is lehetővé tétessék.

A cél szent és magasatos. Mindenestre méltó arra, hogy megvalósításához vármegyénk társadalmának minden tagja tehetségéhez mérten hozzájáruljon. Mi részünkről a legmelegebben pártoljuk az eszmét ép azért az eszme megtestesítésére vonatkozó és a közönséghez intézett felhívást, lapunk ezen helyén teljes szövegében közöljük:

A rohamosan haladó kornak intő szövege fogékony keblekre talált Csikvármegye lakóinál; az elszigeteltség és sanyaru megélhetési körülmények által haladása elé emelt gátakat a jó ügyhöz méltó lelkesedéssel iparkodik elhárítani, midőn művelődésének eszközét, jólétének alapfeltételét az oktatásban keresi és az eddiginél kétszeresre nagyobb számban küldi gyermekeit a tudomány csarnokába.

Fájdalom! a legtöbb szülőnél a nemes buzgóság fellendülésének a szegénység szárnyát szegi és pár év múlva a gyermeke jövőjéhez fűzött reményt keserű csalódás váltja fel, mert vagyoni állása nem engedi gyermekét tovább iskoláztatni; mondhatjuk 10 tanuló közül 8 szülőjének ez a sorsa, úgy hogy a szegényebb tanulók segélyezése égető kérdéssé vált.

Csikvármegye székely népének szegény sorsa méltán számíthat a hazafias áldozat-

készségre; ezen népnek művelődése és az ehhez szükséges eszközök megszerzése jogosultán hívja ki a társadalom figyelmét, érdeklődését. Az általános szegénységet eléggé jellemzi, hogy kereskedelme fejletlen, ipara nincs, a csekély termőtalaj nyújtotta táplálékra szorult 114 ezer ember, hogy megélhessen, ezrével vándorol Romániába akkor, mikor a magyarság ezen megbecsülhetetlen nemzeti kincsének elvesztése — a meny nyíben a társadalom összedugott kézzel nézi — hazafiság elleni bűn számban megy. Soha nép nagyobb önmegtadással nem iparkodott gyermekei boldogságát a nevelés által megalapítani, mint ez. Ha a csiki székely nép annyi anyagi tehetséggel volna Istentől megáldva, mint a nevelés szent ügye iránti jóakarattal el van telve, úgy nem Románia, hanem a haza nyugati része felé bocsátotta volna egész rajait az oly székelyeknek, kik ma a hazában egyenkint szétszórta a magyar hazafiság mintaképei s a székelység büszkeségei.

A különben életrevaló néptünkkel nagyon elkélne, hogy sok tekintetben már elavult felfogását és szokásait az előreladott kor gyakorlati irányával helyesbítsék; az ipar, kereskedés és modern gazdaság iránti előítéletét levetkőznék; az ehhez megkívántató intelligenciát pedig az által éri el, ha az internátusi olcsóbb rendszer által a tömeges nevelés hozzáférhetőbbé tétetik. Ezen körülmény és az itteni minősíthetetlen rossz szállásviszonyok indították az iskolafenntartó erd. róm. kath. státust és a vármegyét arra, hogy egy kettős finöveldeket, szeminárium- és internátusnak egy impozáns épületet rendeztek be 200 fiú számára. De mit ér a lakás annak, kinek a szegényes élelem, sőt a mindennapi kenyér is a szülői háztól nehezen jut ki? Az internátus jöreményű növendékei nagy részének szegénysorsu szülője a mily vágygyal adta gyermekét az internátusba, oly keserű csalódással veszi

A „CSIKI LAPOK“ TÁRCZÁJA.

Bettler Ágnes.

— Kézirat. —

Irtá: **Dapsyné László Julián.**
(Folyt.)

Ugy látszott örövend nekem, olyan kedvesen üdvözölt; férje mindig mellette állt, boldogabb mint valaha és rájuk nézve a felületes szemlélő a legtalálhatóbb párban gyönyörködhetett, de az én résztvevő szememet a látszat nem csalta meg, éreztem inkább, mint tudtam, hogy Ágnes nem boldog.

Valami kimagyarázhatatlan volt szemeiben, mintha mindig keresne valakit, a kit még eddig soha sem látott, pedig mulatott, duhajkodott a maga kedves módjával, de abból is hiányzott a zamat, a lélek.

Ezután gyakran megfordultam házuknál, a legjobb háziasszony volt Ágnes, szeretetreméltóságával lebilincselte a vendégeket. Most is énekelt, ha megkértük, olyan szépen tudott, hogy nagy élvezettel hallgattuk; csak a lánykori kedvenc nótáját: „Szomorúan zúg-búg a szél“ nem tudtam rávenni, hogy eldalolja, „Hagyja el maga azt! szokta mondani kérésre, ne kívánja hallani tőlem azt a nótát, mert mikor én azt még egyszer elfurom, akkor nekem nem lesz jó.“ Mindene megvolt, ami emberi számítás és felfogás szerint boldogít és én még is láttam rajta, hogy egész lényé át van hatva

a gonosz sejtelmektől, félt, rettegett egy ismeretlen valamtól.

Na hát az is bekövetkezett. Meg volt írva a csillagokban, hogy e kedves asszony tragikus véget érjen: sorsát senki ki nem kerüli, Ágnesen is betelt a végzet!

Most is látom magam előtt azt a pillanatot, melyben Ágneset fátuma elérte. Nagy társaság gyűlt össze Bélaéknál, a háziasszony névnapját ünnepeltük. Sok-sok vendég volt hiva, s itten szokás szerint bizony még hivatalan is eljöttek többen, kiket annál szivesebben láttak aztán. Ágnes fehér ruhában volt minden dísz nélkül, csak hajában egy piros rózsa, a mi nagyon illett ritka szépségéhez.

Minek nyujtsam előtte a dolgot? úgy is sejtet, mi következik.

Luby Mariska, Ágnes leánykori pajtása, ügyes szöke asszonyka, elhozta magával sógorát, ki távol vidéken nőtt és soha sem láttunk, hivatalan az ünnepélyre.

Elborul a lólkem, ha magam elé varázsolom azt a pillantást, a melyet Ágnes az új ismerőssel váltott.

Tudtam mindjárt, hogy bekövetkezett az a mitől a szegény asszony rettegett, szerelmes lett az első pillanatban Luby Sándorba.

De nem is volt Sándor mindennapi ember. Nem volt szép, de magas, fehér homloka sugárzott az ész és értelemről, világos barna szemeiben a

lelkesezés tüze égott, az egész ember át volt hatva a komoly férfiaság ihletétől. Szegény, szegény szép Ágnes! Milyen kinokál állhatott ki. Most hát itt volt, megismerte azt az embert, kivel e földön az üdvöt elnyerhette volna és ő máshoz van lánczolva örökre, nem tépheti szét e láncokat, mert akkor tönkre teszi azt az embert, ki végre még is csak jót tett vele és anyjával, mikor a legnagyobb bajban voltak, a ki őt azóta, hogy felesége lett mindig a tenyerén hordta, minden kívánságát betöltötte, igazán szerette. A legutóbbi bünbe a haládatlanság bünöbe esik, ha menekülni akar helyzetéből, oda dobjá magát a világ szájának és ha azzal még szembe is szállana, a legszigorubb bíró, a saját lelkiismeretével nem tud, nincs ereje megalkudni. Szegény jó, becsületes asszony, mennyit szenvedett! Gyakran voltam tanuja gyötrelmeinek; mikor találkoztak, egymásba mélyedt gyönyörtelt pillantásuk, reszkettek a vágytól egymás karjába rohanni, örökre menekülni e mindennapi világból; láttam Sándort, a hogy könyörgött neki beszédes szemeivel, egy néma ártatlan kézzszorításba befektette szenvedélyes lelkét, de azt is láttam, hogy az asszony, mint egy madár vergődött, küzdött úgy Sándor miut maga ellen és mindig „nem“-et mondott.

És te még azt mondod, gyengék, gonoszok a nők! Oh, barátom, ne itéld el így őket, hiszen tudom én, hogy olyanok is vannak, de azért nem lehet úgy, mint te azt teszed, az egész nem felett

onnan ki egy-két év múlva, mert hosszasan még a silány élelmezést sem bírja költséggel. Nem egyszer vagyunk tanui a lesújtó jelenetnek, mikor gyermek és szülő együtt sirnak, mert a szegénység kényszeríti visszavonulni a jeles előhaladással megkezdett iskolázástól. Pedig mennyi színarany, mennyi drága kő marad így a homokban elrejtve! Így vész kárba évről-évre egy népnek jobb-létért való küzdelme, semmivel meg jóra való törekvése. Itt tenni kell; a hazafiság és humanizmus ró kötelességeket a társadalomra; most nem tenni pedig annyi volna, mint fiainknak nevelését és a székely népnek a szellemi haladással járó anyagi jólétét évtizedekre elnapolni.

Egy internátusi segély-alap, mely hivatalosan a szegény szülőknek segédkezet nyújtani, hogy jóra való, tehetséges és szorgalmas fiaik a nevelés és tudomány áldásait nélkülözni kénytelenek ne legyenek, kiszámíthatatlan eredményeket hozna és az áldozat gazdag kamatot hajtana a nemzet izmosodásának és kulturális haladásának. A nemzetiségi eszméknek a hazára immár vészessé váló elfajult küzdelmeiben az iskolai oktatás által kiképzett székely faj mindig számottevő segélycsapat. Együttal intézetünkben egy oly gócpontot is teremtenénk, honnan a szilárd jellemű nemzedékkel a tiszta erkölcs fénye és melege sugározni kezd, mert a csiksomlyói róm. kath. főgimnázium a szellemi haladással felépülő jólétet a vallás-erkölcsi nevelés által hiszi és akarja elérni. Tény az, hogy Csikvármegye a vallásosság által nemesített ősi erkölcsöket a legtisztábban megőrizte és Csik-Somlyó, Erdély ezen klasszikus földje, hová a székely nép vallásos emlékeinek legszebbjei kötvék, legalkalmasabb a fizikailag is erős faj vallásos érzelmeinek, a társadalmat fenntartó tiszta erkölcsnek szilárdítására. Az így fejlesztett romlatlan ifjabból munkaedzett, a társadalomnak jellemes tagjai, az államnak lelkiismeretes tisztviselői lesznek. Erre biztosítékot szolgáltat gimnáziumunk harmadfél százados múltja, melyre büszke önérettel mutatunk, mint a család és közélet sok jeles férfiának nevelőjére, kik az egyház és haza önfeláldozó szolgálatában tűntek ki.

Protestáns honfitársaink a kollegiumaik mellett fennálló, haszoncélú gazdag segélyegyletek bőkezű alakításával már régen megelőztek bennünket, a szomszéd Székely-Udvarhely a róm. kath. főgimnáziumi tanulók számára csak imént létesített internátusa mellé a múlt évben szép segély-alapot teremtett; legtöbb gimnáziumunknál ily segély-alap áll fenn s teszi lehetővé a jóreményű ifjak tovább haladását. Lehetetlen, hogy a jó példa

csak Csikvármegye internátusára ne kapna nemeslelkű követőket. A társadalomnak a nemesítő érdekében mindenkor megnyilatkozott áldozatkészsége felbátorít minket is: a szent ügy iránti lelkesedés és anyagi tehetséghez mért adakozásért emeljük fel kérésünket; köszönettel fogadunk bármi csekély adományt, tudva, hogy sürü fillérekből már nem egy monumentális emlék emeltetett, sok közhasznú intézmény létesített, számos áldásos alapítvány tétetett. A nevelés érdekében adott pár fillér is legkedvesebb áldozat a hazafiság oltárán. Erős a reményünk, hogy az áldozatkész emberbarátok a székelység kulturális felvirágzásának sorsát szívükön hordozva, segédkezet nyújtanak a haza keleti határán a hazafiságnak és nemzetiségnek egy minden támadással dacoló védbástyát emelni a felvilágosodásban is előhaladt székely nép szellemében, melynek ősei minden parányiságuk mellett is a történet lapjaira eltörülhetetlen betűkkel vésték — a nem ritkán nyugati testvéreik kulturájáért vívott csaták vérzivatarjai közt — a *vitéz harcos* nevet s melynek taji tulajdonságai képesítik őt arra, hogy a harcok zajában szerzett érdemeiket — ha a kellő eszköz rendelkezésére bocsátatnak — a tudományos műveltség mezején aratott babérokkal koszorúzza. A nemes adakozó emlékoszlopot emel a nép szívében, mely a népboldogítás ügyében tett legszebb hazafias érdemet a hálás utókornak is hirdetni fogja.

Ügyünk fontosságából és célunk nemes voltából bátorságot merítve, ismételten vármegyénk társadalmának tagjaihoz fordulunk a szegények azon kérésével, hogy a nélkülözésekkel küzdő szegény tanulók felségelésére alakult „Csiksomlyói internátusi segélyalap”-hoz Isten és a hazafiság nevében járulni s a mellékelt gyűjtő ívet nemesszívű ügybarátai figyelmébe ajánlani kegyeskedjék.

Az adományok a csiksomlyói internátusi igazgatóságához czimezendők.

Csik-Somlyón, 1894. szeptember 22-én.

A tanári testület nevében:

Báncsi Vazul,

főgimnáziumi és internátusi igazgató.

* * *

A közlött felhívást melegen ajánljuk vármegyénk közönségének és szülőiteinek s különösen a főgimnázium volt növendékeinek pártfogásába. Az adományok közvetítését kiadóhivatalunk készséggel elvállalja.

Őszinte szívvel óhajtjuk, hogy az üdvös eszme minél előbb testet öltson.

Gyergyó érdekei.

Megyénk gyergyói részének társadalmában azon örvendő jelenség észlelhető, hogy a vidék speciális érdekei lekötik a közfigyelmet. Ez annak jele, hogy sorsunk iránt a közérdekeltség felébredt. Eddig Gyergyót azzal vádolták, hogy érdekei iránt nagyon közömbös s a dolgok menetét másokra bizza. Ha ez a vád igaz volna, s ha nálunk hiányoznék a közérdekeltség; akkor — igaz — hogy jobb jövőnkre le kellene mondanunk; mert csakis ott biztos a haladás, hol a fejlődés gyökerének szárai a közérdekeltségbe nyulnak s innen szíthatták az igazi életet. Az anyagi és szellemi fejlődésben is épen olyan a természetes életfolyam, mint a hatalmas tölgyben, mely nem kívülről befelé nő s nem annyira a külső levegőtől, napsugártól és melegtől izmosodik, mint inkább azon tápláló erőtől, melyet gyökerei a földből szívnek.

A közömbösség vádja Gyergyót épen nem illetheti, s látva a most oly erőre jutott közérdekeltséget, hiszszük, hogy gyorsabb tempóban fogunk a fejlődés útján haladni. A mit önértünkől megtundunk tenni, azt megteszszük; a mit pedig más tényezőktől várhatunk, azt vállalva, együttes törekvéssel kérni, sürgetni fogjuk.

Ez a vidék joggal számíthat a megyei és országos támogatásra; mert a speciális érdekek egybeolvadnak itt a megyei és országos érdekekkel. Ha a székelyföldi vasúthálózat létesítését sürgetjük és sürgetik mások, ezt nem csupán a vidékre, hanem az egész államra való tekintetből tesszük. Ki tagadhatná meg ettől az állami érdeket?, Erdély a birodalom vára, s ha Erdély elvész utána vész Magyarország is. Magyarország Erdély nélkül osztrák provincia volt, ezzel együtt pedig önálló birodalomra erősödhetett. Ezen erősségnek meg kell tehát minden bástyáját, minden követ erősíteni. Mindaddig azonban, míg a székelyföldi vasúthálózat teljesen ki nem lesz építve, Erdély keleti védbástyája biztosítva nincsen s a muszka kozákok vagy az oláh katonák előbb előzölhetnek a Székelyföld tereit, mint a magyar huszárok vagy a honvédek.

A helyi érdekek szempontjából pedig a vasút már valóban létkérdéssé vált. Mindaz, mit e vidék természeti adományokban bir, jelenleg holt kincs és gyümölcsözetlenül heverő birtok. Iparunk és kereskedelmünk nemhogy erősödnék, hanem hovatovább gyengül s háttérbe szorul; de a vasút hiányát rendkívül érzi maga a gazdaközönség is, mely se szarvasmarháját, se takarmányát nem értékesítheti. Gazdáinknak ezen évben is számbevehető hasznuk lehetne, ha a takarmányt vasúton elszállíthatnák.

Épen ezért megütközve hallottuk Hoch János képviselő beszédének azon részét, melylyel azt fejtegette, hogy e vidéknek nincsen szüksége vasútra s ez káros hatással lenne a gazdaemberekre. A midőn így nyilatkozott, akkor benne elnémult

palczát törni, mert hidd el, nagyon sok az olyan asszony, mint Ágnes. Ne az olyan nőket nézzük, a kik boldogok, szeretik férjüket, gyermekeiket, szóval mindenük meg van, a mi a szívet, lelket betölti és ez által nincsenek kísértéseknek kitéve; de az olyan egyedeket tanulmányozzuk, mint Ágnes, a ki nem szereti, soha nem is szeretette férjét, a körülmények dobták karjai közé, nincs gyermekük, míg végre eljön egy ember, a kiben feltalálják ideáljokat, tudják, hogy most boldogok lehetnének, de a viszonyok kényszerítik őket megmaradni helyzetükben és húzni a keserves ígűt.

És te meg fogod látni, ha elfogulatlan szemlélő vagy, hogy nagyon csekély százalék a nőknek fog az általad vázolt utra térni, pedig e szerencsétlen teremtesek nagyon szánandó, terhes életet visznek. Ágnesnek könnyű lett volna kijátszania férjét, hiszen egy szerető férfit megcsalni a legkönnyebb. Alkalom is elég volt hozzá, de Ágnes nemes lény volt, felruházva a magasan szárnyaló lélek minden finomságával, az ő szerelme nem az érzékek forrongásában rejlett, tiszta isteni láng volt az, mely azonban egész valóját emésztette. A bűnös, tiltott szerelem nem kellett neki és másképpen nem egyesülhetett szíve bálványával. Hol volt itt a menekvés? Milyen megoldása lehetett ennek?

Halála után megtaláltam a naplóját, felolvastam egy részletet belőle, hogy lássad körülbelül mi ment végbe e szerencsétlen asszony lelkében; na-

gyon lézagos ugyan, de te tudod a történetet, egészítsd ki azt magadnak.

Ágnes naplója.

Május 6. Ma megint keserves napom volt, nem tudom, beteg vagyok-e, de halálos bágyadságot érezek minden tagomban, valami kínoz, a minnek nem tudok nevet adni.

Olyan szürkének látom a világot, mintha sötét fátyol lenne szemem előtt; sötét a lelkem is, egészen elborult, azért tűnik ilyen színben fel minden, pedig milyen idő van! Ha kipillantok ablakomon, a legszínompásabb képet látom magam előtt, úgy illatoz fü, fa, virág, millió apró légy zsong, játszik a napfényben, a madarak hozsannájától viszhangzik az egész táj, hálaimával üdvözli minden lény a tavaszt! De ezt mind csak testi szememmel látom s annál szomorubbna, annál sivárabbnak érzem a lelkemet. Hát az én számomra nincs már tavasz? Mindig csak az van eszemben, hogy milyen jó lenne meghalni! Feküdni csendesen, nem tudni semmire, nem kellene küzdenem az undor ellen, a mi minden iránt eltölt. Magamban keresem a hibát és ha ott van, nem tehetek róla, olyan nagyon boldogtalanul érzem magamat! Hiába szedem össze minden erőmet, hogy ezt az érzést elfojtsam, nem lehet, nem bírok vele. Egy idő óta az én lelki életem a bu szakadatlan lánczolata, pedig tudom, hogy háládatlan vagyok a sors iránt, hisz annyi mindent

adott nekem, a mit másoktól megtagadott és én még is oly nyomorult vagyok!

Május 10. Az ember gondolatban annyit vétkezik! Pokoli kiukat állok ki, mert tudom, hogy minden önkénytelen gondolatom egy istenkáromlás, irtódom magamtól és nem tudok menekülni, futni magam elől. Egy álom tart leigázva, talán a boldogság álma, nem tudom, csak azt érzem, hogy van valami kimondhatatlan édes, a mi bennem él és még sem tudom megérteni, hogy mi az? Egyszerre üdvözít és gyötör, vonz és eltaszit, követném, rohannék utána örültem, de hiszen nekem nem szabad! És mikor ez a tudat felébred bennem, akkor szétfoszlik az álom s marad a csupasz, a rideg valóság; én már nem lehetek boldog, de hát hogy is?

Csak ne lennék olyan gyáva, de az vagyok, mert vágyom meghalni s még sincs erőm egy csapással befejezni e nyomoruságos életet. Pedig érzem, hogy így élve nem használok senkinek semmit. Már veszik észre rajtam a változást, feltűnik komolyságom s mit mondjak, ha kérdik, mi bajom? Nem kiálthatom oda nekik, hogy vessetek meg, utáljatok, nem érdemlem szeretetetek, minden lélegzétéletemmel csallak, nem vagyok köztetek, hitvány lelkem elvágik tőletek, mert nem bírja tovább körtökben az életet mert megunt. Iszonyu! Vajjon mit mondanának, ha tudnák?

(Folytatás következik.)

az országos képviselői kötelességérzet s megszólalt a silány kortesfogás, melylyel a fuvaros embereket akarta megnyerni. Abban is nagy tévedés van, ha valaki azt hinné, hogy a vasut a fuvarosokat kenyerüktől fosztaná meg. A fuvarozás ezen esetben sem szűnnék meg; csak azon változás állana be, hogy a hosszú utra terjedő fuvarozást a rövidebb utra irányuló, de sűrűbb fuvarozás váltaná fel, a miben a fuvarosoknak aránylag több hasznuk van.

Azt azonban hangoztatnunk kell, hogy Gyergyó érdekeinek teljes mértékben csakis a szászregén-szentmiklósi utvonallal felelné meg.

Hallottunk továbbá oly hangot is, mely nevelésnek és lehetetlennek mondta azon közönséget és törekvésünket, hogy Gyergyó-Szentmiklóson egy állami középiskola létesíttessék. A magasabb kultúra iránti törekvésben nincs sem nevelésesség, sem lehetetlenség. Oly népes vidék, mint Gyergyó, mindenkor joggal kívánhat középiskolát s mintán a polgári iskolák közoktatásunk utját kiigyeztették, a középiskola lételeméne lenne is biztos alapja. Sőt vidékünkre létkérdésnek kell elismernünk ezt az intézményt, hogy az általános szegénység miatt másképen arra képtelen szülők lehetségesebb gyermekeiknek megfelelő oktatást, kiképzést és ezáltal a megélhetésre életpályát teremthessenek.

Ebben a törekvésben lehetetlenség pedig azért nincs; mert az egységes középiskoláról tartott ánkéton kimondották, hogy az eszmének megvalósítása esetén a székelyudvarhelyi főreáliskola, mint egységes középiskola Gyergyó Szentmiklóstra helyeztetik. A mostani főreáliskola épületét az állam fel tudná más célra is használni. És valószínű, hogy akkor a szentmiklósi polgári iskolát Udvarhelyre helyeznék, hol, mint élénkebb iparos városban, kedvezőbb talajra is találna.

Azt sem tudjuk megfejtetni, hogy Hoch János képviselőnek mit véthetett Ditró, hogy hirtelen az ő neki rontott s le akarja rántani azon törekvést, hogy polgári iskolája államosíttassék. Nagyon téved a képviselő ur, midőn Ditrót hazánk leggazdagabb községének mondja. Csak volt, ma már azonban Borszék arányosítása után ott áll e község, hogy képtelen fenntartani iskoláit.

Meg lehetünk győződve, hogy mindezen óhajaink idővel megvalósulnak, csak ügyeink iránti érdekeltségünk ne hamvadjon el. Ezzel egy szebb, boldogabb, e nélkül pedig egy sivar jövő elé nézhetünk.

*

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kinevezés.** Nagy Domokos kézdivásárhelyi törvényszéki jegyzőt ő felsége, a király az ottani törvényszékhez albiróvá nevezte ki. A jól megérdemelt előléptetéshez őszintén gratulálunk.

— **Eljegyzés.** Bójtly Endre vármegyei árvaszéki elnök szép és művelt leányát Emma kisasszonyt f. hó 14-én eljegyezte Löwinger Andor mérnök. Gratulálunk!

— **A csikszerepai hitelközvetkező igazgató-sága ez uton is tudatja az érdekeltekkel, hogy a szövetkező üzleti működését f. hó 21-én a városbáz egyik termében megkezdé. Az üzleti órák minden vasárnap 8—11-ig tartanak, mikor az üzletész befizetések elfogadtatnak, ugyszintén a kölcsönvétel iránt az igazgatóságához benyújtott kérelmek nyomban tárgyalatnak és a fizetés eszközöltetik. Végül figyelmezteti azon tagokat, akik aláírtak és netalán valami ok miatt a szövetkezőtől vissza akarnának lépni, hogy ebbeli szándékukat az üzlet megkezdése előtt az igazgatóságnak szabályszerűen jelentsék be, mivel ellenesetben tagoknak fognak tekintetni s velük szemben is alapszabályok vonatkozó rendelkezései alkalmazásába vétetnek.**

— **Közgyűlés.** A szegény tanulókat segélyező egyesület évi rendes közgyűlését f. hó 21-én vasárnap délután 2 órakor a felső iskola nagytermében fogja megtartani, miről a tagok ez uton is értesítettek.

— **A szűret.** Azokon a helyeken, a hol a némes nedűt adó szőlő terem, most foly járásban a szűret. A régi, hies, hetedhét országra szóló szűreték kimentek divatból, a mióta Filoxera ő kicsisége a szűretelők dolgába illetéktelenü beleavatkozott; de azért itt-ott még is csak megünnepülnek s miután nagy valószínűséggel Filoxszera uralma sem fog tartani örök időnkig, remélhetők,

hogy még lesznek vig szűreték. Az idei szűret valószínű eredményét a „B. H.” szakértő-jének kalkulációja szerint a következőkben közöljük: Az erdélyi vármegyékben 244,369 hektoliter, a Tisza és Maros szögében 181,550 hl, a Tisza balpartján 124,104 hl, a Tisza jobb partján 39,011 hl, a Duna és Tisza közén 73,604 hl, a Duna jobb partján 693,448 és a Duna balpartján 81,510 hektoliter s így az összes valószínű termés 2.096.587 hektoliter, amely kétakkora, mint a tavalyi volt.

— **Halálozások.** Csikkarczfalvi Lukács Manó kir. bírósági joggyakornok 25 éves korában rohamos tüdővész következtében f. hó 14-én elhalálozott. A kiváló képzettségű, derék fiatal ember elhunytát a család tagjain kívül a jó barátok és ismerősök is őszinte szívvel fáljalják. — **Márton Demjén csikjenőfalvi földmives f. hó 9-én életének 24-ik s házasságának 2 évében elhunyt.** Nyugodjanak békében!

— **A Csikmezei Füzetek** című folyóiratból most jelent meg a harmadik füzet. A második és harmadik füzet tartalma a következő fejezetekből áll: Csikmeze határai. Csikmeze területe és a területéhez való népességi viszonya. Csikmeze erdősége és lakossága. Csikmeze szorosai és vámhivatai: 1. A gyimesi szoros és vámhivatal. 2. A tölgyesi szoros és vá. 3. A békási vá. 4. A kis tölgyesi szoros. Csikmeze hegyei: Kelemen havas. A kis Sztýéza. A Mogura. Az Obszina. Az Alkoza, Bükkhavas és Mezövész. A Salamások teteje. Oroszbükk és Közrez. Barasszó. Hegyes. Kis Havas. Esztenák. Vid. Sármanyhegy. Piricske. Keskenysarok. Pricskető. Tatárhágó. Keresztes havas. Fekete-Hagymás. Nagy-Hagymás. Fehérmező. Czofranka-Havas. Ló-Havas. Sipos. Fekete-Rez. Tarkő. Egyeskö. Öcsém-Teteje. Naskalát. Gréczes. Mohos. Pásztorbükk. Lóvész. Pogányhavas. Bálványos. Tarhavas. Áldomás mező. Nagy-Somlyó stb. Ezek közben közölve van a „Tarkő” című népmonda és „A szövő asszony” című legenda, mind érdekes és vonzó előadásban. A jóra való vállalatot ajánljuk olvasóink figyelmébe.

— **Tanító- és méhészt-gyűlés.** A „Csiki róm. kath. tanító-egyesület” aleksiki járásköre őszi rendes gyűlését f. évi okt. 30-án d. e. 9 órakor kezdve Csik-Szentgyörgyön az iskola helyiségében fogja megtartani, melyre a t. cz. pártoló és rendes tagok, valamint a tanügy és méhészt iránt érdeklődők tisztelettel meghivatnak. A gyűlés tárgyai: 1. „Veni Sancte.” Őszi dallam. Négyes férfi kurban. 2. Elnöki megnyitó. 3. A múlt gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 4. Gyakorlati tanítást tartanak: Baka József kántortanító I. oszt. növen-dékeivel a „Számtan”-ból, Pongrácz Mihály tanító III. oszt. tanulóival a „Nyelvtan”-ból és Balássy Sándor tanító IV. oszt. tanulóival egy olvasmányt tárgyal. A gyakorlati tanítások megbirálása. 6. Tamás Imre tuznádi tunitónak a debreczeni tanszerkiállítás alkalmával tett tanulmányi utjáróli jelentése. 7. Elnöki jelentések. 8. Az orsz. róm. kath. tanítók segélyalapjába, valamint a könyvtár számára a tagsági díjak beszedése. 9. — Indítványok. Ugyanez alkalmával fog megtartatni az iskola helyiségében a méhészt egyetli gyűlés is Márton Ferencz nyug. kir. törvénybíró elnöke alatt a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó, illetve jelentés az elnökség és az igazgató választmány működéséről. 2. Jegyzőkönyv felolvasás és hitelesítés. 3. Benedek Gábor egyl. jegyző előadása „A méhek betelelése és további gondozása”-ról. 4. A méhészteti statisztikai adatok beadása irásban. E czéleből minden tanító, vagy ha többen vannak azok közül a vezértanító írja össze, hogy a községben hány kaptár méh van s ezek közül hány paraszt kusban s hány okszerű kaptárban? 5. A következő gyűlés ideje és helyének meghatározása, nemkülönb a tárgysorozat megállapítása. 6. Indítványok. Csik-Szentgyörgyön, 1894. okt. 14-én. Baka József, j. köri elnök.

— **Az Adler Alfréd által rendezett művilágítás mellett való fényképezés a tüzkarosult Kalamár János számára 5 frt 70 kr tiszta jövedelmet hajtott. Ezen összeg az illetőnek át is adatott.** — **Adakozás a lövétei tüzkarosultak javára.** Csik-Gyimesről Vass István postamester ur a nevezett czélra 2 frtot küldött, mely egy asztaltársaság tagjai által adatott össze. Jelen számunkban ki van mutatva 2 frt. Eddigi gyűjtés 44 frt 11 kr. Főösszeg 46 frt 11 kr, azaz negyvenhat forint és 11 kr.

— **Öngyilkosság a börtönben.** Gyergyó-Szent-Miklóson a rendőrség több rendbeli gyujtogatásért elfogott egy Kari Antal nevű szolgálégynt, ki a vizsgáló bíró előtt beismerte, hogy volt gazdájának csüreit azért gyujtotta fel, mert leányát, ki-vel viszonya volt, nem adta hozzá feleségül. Megvallotta azon szándékát is, hogy bosszujában meg akarta ölni kedvesét és ennek férjét is, kikre több ízben lesett, de nem juthatott hozzájuk. A vallatás után börtönbe tették, hol f. hó 11-iki éjjelen a börtön ajtója felett egy vashorog felére felakasztotta magát. A legény vallomásából és a felboncolásból kitűnt, hogy elfogatásakor súlyos verést szenvedett, a miért most a rendőrség közegei ellen vizsgálat van folyamatban.

— **Társas estély.** A gyergyószentmiklósi szegény tanulókat segélyező egyesület első társas estélyét folyó hó 13-án a Laurency-féle nagy teremben tartotta meg igen szép számu közönség jelenlétében. A program alkalmával táncz volt, mely egész éjjeli 12 óráig legvigább hangulatban tartott. Közlebbi társas estély folyó hó 20-án lesz különféle meglepetésekkel. Rendezők Lázár Zakiné és Orel Dezső. Ajánljuk a közönség figyelmébe.

— **A bukaresti magyarok részvéte a millenniumi kiállításon.** A bukaresti magyar társulat választmánya közlebbiről elhatározta, hogy hazánk ezer éves fennállásának ezred éves fordulóján 1896-ban Budapesten rendezendő kiállításon és más ünnepélyességeken testületileg vesz részt. A terv sikerének biztosítása czéljából a szükséges intézkedések megtételéhez már is hozzá fogott. A résztvevőknek 2 frk beiratási díjat s azon kívül 1894. október 1-étől 1886. augusztus 1-ig havonként 6 frankot kell fizetni.

— **A góhé fufangja.** Az oláhfalusi Oberdeszkát vitt Segesvárra. Eladta a deszkát, de a mi pénzt kapott, azt el is vásárolta. Am azért bement a korcsmába, megeve 6 tojást, de az árával adós maradt. Tíz esztendő mulva ismét Segesvárra megy az atyafi, bemegy a korcsmába s ki akarja fizetni a tojás árát; de a korcsmáros 600 pengőt követelt, akként okoskodva, hogy abból a 6 tojásból lett volna 6 csirke, az tovább szaporit, tíz esztendő alatt éppen 600 pengő árát. No már ennyi pénze egész világ életében nem volt Estók bá'nak. A korcsmáros bepörölte s Estók uramat a törvény elé idézték. Volt Oláhfaluban egy fufangos góhé, ki szószólója volt az egész falu népének mindenféle pörös dolgokban. Ehhez fordult Estók bá is. El is mennek ketten a tárgyalásra, de a szószóló úgy rendezte a dolgot, hogy egy kicsit megkészenek. Rájok is förmed a bíró, hogy miért késtek meg? Hát, bizony, instálom — felel a szószóló — nem jöhettünk hamarabb, mert nekem fött borsót kellett vetnem. — Miféle? — kérdi a bíró álmélkodva.

— Fött borsot, instálom.

— Bolond kend? Hát abból hogy lesz borsó?

— Ugy, a mint a fött tojásból csirke! — felelé a góhé.

A korcsmáros elvesztette pörét.

— **Egy fekete, angol-mongoliczával elfajzott 11 hónapos kifejlődött egészséges kan eladó.** Hol? megmondja e lap kiadóhivatala.

— **A csikdelnei kántortanítói állásra való pályázat határideje f. évi október hó 28-ig megújittatik, mely napon délután az összpróba is meg fog tartatni.**

— **Egy új szerkezetű, jókarban levő cimbalom jutányos árban eladó.** Hol? megmondja a kiadóhivatal.

C S A R N O K.

A mi nyomdánk és Hamar ur.

— Karczolat. —

Előre is irhattam volna Hamar urat s utána a nyomdát, de hát ezért tudom megharagudott volna Hamar ur s szándékosságát látott volna abban, hogy én őt nem tartom egy olyan minden más érdeket, sőt önmagát is háttérbe szorító kötelességtudó és munkaszerető embernek, lelkes nyomdásznak, a kinél első a nyomda s azután jön önmaga. — Pardon, hölgyeim és uraim, önök, ha nem tudták volna, hát megjegyzem, hogy Hamar Albert ur nyomdász,

még pedig a mi nyomdánk vezetője, különben pedig azt hiszem református vallású és híve a polgári házasságnak (titokban). A „mi nyomdánk” alatt pedig a „Csiki Lapok” nyomdáját értem, mely életjelet ad megyénkről kifelé is, meg idebent is, azonkívül még arról is nevezetes, hogy a nagy kereke gömbölyű.

Bocsánat, de nem folytatom tovább a nyomdáról, hanem visszatérek Hamar urra. Inkább kicsi, mint magas termetű, barna körszakál borítja arcát, komoly nézésű ur, de azért nem rossz lelkű Hamar ur. Ezt meg kellett jegyezni a körszakálás urak nevében és tiltakozására, ha netalán lenne önk között is olyan, hülyeim, a ki úgy gondolkoznék, mint Keresztesy Ibolyka, a ki kiállhatatlan és csunya lelkű embereknek tartotta a körszakálásokat.

Első tekintetre azt hinné az ember, hogy ő született a szociálisták jövőd vezérének: nyakát hátravetve, mintha nyársat nyelt volna, oly egyenes tartásban halad Hamar ur minden reggel 7 órakor s délután 2 órakor a nyomdába. Egyenesen néz maga elé, mintha egy pontot kiválasztott volna amott az utcza végén; nem mosolyog soha, egyformán komolyan lépdel a csikszeredai nyári poros, vagy őszi rengeteg sáros ut közepén. Ő az első mindig a nyomdában, s ha felveszi a hosszú nyomdafestéktől bizonytalan színű kaftánját, magam is bizonyos respektussal nyujtom át neki a kéziratot. Ő a nyomda lelke, gyorsan peregnék-csattognak az ólom betűk ujjai közt s ő az egyedüli a nyomdában, a ki nem veszi el fejét, ha még kedden délben sincs vezércikk vagy tárcza, hidegvérrel mondja ki azt a pár szót: „Nincs baj, még ma kész lesz a lap” s ha 2 órakor megkaphatja a kéziratot, este 6 órakor már ott áll a gép torkánál, szemei villogva merednek a kiömlő papirosra s diadalmasan szedegeti ki az elé ömlő „Csiki Lapok”-at.

Ő nem szociáldemokrata, nem csinál blau-montagot, a nyomda az ő mindene s akkor van elemében, mikor hirtelen összetorlódik a munka; látni kell csak, hogy szedi ki egymás után „Kecskés Bénéjmin hajfodorító és foghuznok” névjegyére a betűket, utána egy gyászjelentést, azután „Mit igyunk”-féle hirdetést s egy-egy csinos meghívót stb., stb. Mint a szücsüti úgy járnak az ujjai, arca komoly e közben s csak egyszer vonul el egy-egy büszke mosoly arcán, mikor ezt szedi a Csiki Lapok számára: „Üzlethelyiség változás! Könyvnyomdát és üzlethelyiséget stb. stb. Györgyakab Márton.” Ilyenkor kihull az ólom a kezéből, keresztbetett kezekkel megáll Hamar ur s körülnéz a széles nagy teremben, az új nyomdában, hálásan veti szemeit a magas, nagy ablakokra, melyeken betódul az őszi napsugár, teli tüdővel szivja be a nagy szoba nyomdafesték illatú levegőjét s a következő pillanatban már ismét peregnék az ujjak, csattog az ólom.

Mert van is abban valami, ha Hamar ur hálásan néz a napsugárra s fellelegzik az új nyomdában, mert a régi sötét lyukból diszes palotába költöztek az ólombetűk, a nagykerékű gép s a hosszú bő köpönyegek.

Meg is írnam én ehelyett az új nyomdahelyiség és gépek berendezését, de félek, hogy a Budapesti Hírlap plagizálást fog reám, ha megírom, annyira hasonlítana az ő új palotájának berendezéséhez, azért hát nem folytatom tovább, hanem egyet értek Hamar urral s büszkén feszítem a mellemet valahányszor a Csiki Lapok nyomdájára tekintek, mely valóban a haladásnak egy csilhatatlan jele.

Dini.

Szerkesztői üzenetek.

Sárga- és Fekete Rigónak. Ugyan kérem, hagyjanak már fel azzal az ügygyel s ne forszirozzák tovább. Egy országos ügyben sem fogyasztanak el annyi tintát és papírost, mint önök ebben a dologban. És vajjon miért? Hiszen a dolog tisztában áll a közönség előtt, az érdeklődők már bizonyára meghozták ítéletüket és napirendre is tértek fellette. Egyébiránt az egész ügy csupán csak helyi érdekű s ott bizonyára ismerik úgy az egyik, mint a másik felet annyira, hogy tisztában legyenek a felől, kinek van igaza. Mi közelességünknek eleget tettünk, tért nyitottunk annyianak, a mennyit az ildomoság megenged és megkíván; többre nem vállalkozunk. Ha tovább is hecczelődni akarunk, ejtsék annak más módját; nekünk azonban hagyjanak békét!

K. V. urnak Hídaskert. Hátrálék 1894. decz. 31-ig 2 frt.

R. N. urnak Nagy-Becskerek. A nyugtató-uyozást tér azüke miatt csak jövő számunkban közölhetjük.

Szám 414—1894.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csikszeredai kir. járásbíróság 1894. évi 3261. p. számú végzése következtében a csikszeredai takarékpénztár-részvénytársaság javára Kedves Alajos és neje ellen 79 frt 50 kr s jár. erejéig fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt s 330 frtra becsült lovak, szarvasmarhák és szénából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csikszeredai kir. járásbíróság 2584—1894. számú végzése folytán 79 frt 50 kr tökekövetelés, ennek 1894. évi június hó 7-ik napjától járó 8%-os kamatai és pedig összesen 26 frt 95 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Csik-Szenttamason leendő eszközzésére 1894. évi október hó 26-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérők becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Csik-Szeredán, 1894. évi október hó 12-ik napján.

Szóllóssy Ferencz,
kir. bírósági végrehajtó.

Pályázat.

A csikszentdomokosi róm. kath. népiskolánál egyik rendes tanítói állomásra pályázat nyitattik.

Évi jövedelme: 300 frt évi fizetés a község pénztárából, havi előleges részletekben; 4 öl lágú tűzifa; külön lakás, udvar, kut, két szoba, konyha, kamara, pincze, sütőház, gazdasági épületek és egy kis teményes kerttel ellátva.

Pályázók fölhivatnak, hogy tanítói oklevél és esetleg szolgálati bizonyítvánnyal felszerelt kérvényeiket október hó 29-ig alólírt iskolaszéki elnöknek küldjék be.

Csik-Szentdomokos, 1894. október 15.

Varga Ferencz, s. k.
iskolaszéki elnök.

Virágkötések

elővirágokból készült divatos virág munkák.

Menyasszonyi csokrok, valamint egyéb alkalmi csokrok és koszorúk bármely árban izlés szerint készíttetnek **KERTÉSZ ISTVÁN** által (Csik-Szeredában, gazdasági egyleti kert.)

Megrendelések elfogadtnak a gazdasági egyesület irodájában, vagy a kerthelyiségben ugyszintén Györgyakab Márton ur könyvkereskedésében, hol szobai és egyéb dísznövények, valamint nyílt virágokból ez év november 10-től kezdve állandó kiállítást tartok.

Elejtett vadakat

egész a tilalom végéig bármilyen mennyiségben utánvétel mellett átvesztünk és a postaköltségeket is mi hordozzuk.

Őzeket darabonként 7—9 frtig, vagy kiló számra bőrtől 40 krért kilonként.

Nyulakat drbonként 1 frt 10 krért.

Magyaros tyukot drbonként 60 krért.

Fogoly madarat drbonként 40 krért.

Továbbá ajánljuk hentes áruinkat, nevezetesen: szalámit, párisi és lengyel kolbászt és friss tormás virslit. Utóbbiból 70 pár egy postacsomag, párját 4 krajczárban számítjuk.

Kuschman testvérek

1-12

vad- és hentes üzlete Brassó.

A székelyudvarhelyi vasuti állomással szembe lévő „Falczálló” helyemről ajánlok **tölgyfadeszkákat**, még pedig elsőrendűt köbmeterenként 24 frt.

Másod minőségűt 14 frt.

Értekezni lehet Gál János kereskedőnél Székely-Udvarhelyt.

1-3

Árverési hirdetmény.

Tulajdonomat képező Gyimes-Felsőlokon Komead-patakára hajló Berecz-havason 122 kat. holdon található fenyőtömeget, mely mintegy 45,700 darab törzs, 19,400 köbméterre becsült fatömegeből áll, folyó évi november hó 4-én d. e. 10 órakor Csik-Szeredában, dr. Fejér Antal ügyvéd irodájában nyilvános szó- és írásbeli árverésen ezennel eladás alá bocsátom.

Kérdésben levő erdő a gyimesi állami országúttól négy kilométer távolságra fekszik és jól fentartott erdei uttal rendelkezik. Ezen erdőszeg Csik-Szépviz községtől 12 kilométer és az építés alatt levő vasuti vonaltól 5 km. távolságra esik.

Miről árverezni szándékozók oly megjegyzéssel értesítem, hogy az árverési feltételek, valamint a szakértőileg felvett becslési adatok Csik-Szeredában dr. Fejér Antal ügyvéd urnál betekintheők.

Csik-Gyimesbük, 1894. szeptember 28.

2-3

Zakariás Zakariás.

Sz. 91—894.

Árlejtési hirdetmény.

A csik-tusnádi gyógyfürdő birtokosai szövetkezete igazgatósága Csik-Tusnádfürdőn az ugynevezett „Rezső” 23 fokos jódos ásványvíz forrásra egy hideg fürdőt szándékozik építtetni, erre ezennel árlejtést tűz ki.

Felhivatnak mindazok, kik ezen fürdőt a meglévő mérnöki terv szerint felépíteni hajlandók, hogy folyó év október hó 21-én délelőtt 11 órakor Tusnádfürdőn a Háromhuzár-vendéglőben tartandó árlejtésen jelenjenek meg.

Kikiáltási ár 9600 frt, az árverezni kívánók kötelesek ennek 10%-át bánatpénzül készpénzben, vagy elfogadható kötvényekben az árlejtés megkezdése előtt letenni.

Addig is a tervet, vagy a feltételeket is pénztárnok Vajna Tamás urnál Csik-Szeredában bármikor megtekinthetik.

Csik-Szereda, 1894. október 1-én.

3-3

Az igazgatóság.

Vedjegy

Pántlika

g i l i s z t a

fejestől

6 percz alatt teljes biztonsággal a gyomorból feltétlenül kihajtatik a páfrány tocskák által. Eredeti minőségben egyedül csakis

Schneider József

gyógyszerésznél kapható Resicán (Délmagyarország.) E kitűnő gyógyszer biztos hatásért jót állnak. Életkor megadása szükséges; utánzástól törvényesen védve van.

Egy eredeti doboz ára: 3 frt 50 kr.

Postautóvét mellett az egész világon szétküldetik. 3-5.